

Energie van Noordoost Twente – Losser-West aardgasvrij

Energie van Noordoost Twente heeft samen met de gemeente Losser en andere partners de ambitie opgepakt om woningen van het aardgas te koppelen in de komende jaren. Hiervoor wordt per wijk een plan gemaakt. Dat is een complexe opgave: financiële, sociale en technische uitdagingen zijn sterk met elkaar verweven. Om te verkennen wat werkt zijn een aantal wijken, waaronder Losser-West, aangewezen als proeftuinen. Bij het maken van plannen voor deze wijken worden inwoners van begin tot eind betrokken. Hun inzet is essentieel om de ambitie waar te maken. Om erachter te komen wat de wensen en zorgen zijn van inwoners en hoe zij betrokken willen worden, is een inwonersconsultatie uitgevoerd. In dit rapport leest u de resultaten hiervan.

72% van de respondenten wil graag betrokken blijven

Datum
20 oktober 2020

Respondenten
555

In opdracht van
Energie van Noordoost Twente

In deze rapportage

INHOUDSOPGAVE

Aanleiding onderzoek	3
Belangrijkste resultaten	5
1) De bereidheid om te verduurzamen is er	5
2) Er is onzekerheid over de milieuwinst	5
3) Er leeft brede onzekerheid over de kosten.....	5
4) De meeste inwoners blijven graag betrokken	5
Resultaten inwonersconsultatie	7
Houding ten opzichte van duurzaamheid	7
Eigen woning	10
Maatregelen overheid.....	20
Betrokkenheid bij het vervolg.....	25
Achtergrondgegevens	30

Aanleiding onderzoek

HOOFDSTUK 1

Losser-West loopt voorop

Gemeente Losser heeft de ambitie om alle woningen aardgasvrij te maken. Op termijn worden alle woningen op een duurzame manier verwarmd. De realisatie daarvan gaat gebeuren met een WijkUitvoeringsPlan (WUP) voor iedere wijk. Een aantal wijken zijn geselecteerd om als eerste van het gas af te gaan, Losser-West is daar een van. Inwoners spelen hierbij een cruciale rol: hun voorkeuren, zorgen en wensen gaan de opstelling van de WUP mede bepalen. Energie van Noordoost Twente (EvNOT) coördineert dit proces.

Zorgvuldig onderzoek

Citizens deed daarom op twee manieren onderzoek. Allereerst analyseerden wij big data aan de hand van onze betrokkenheidsprofielen. Dit leidde tot een eerste beeld van de typen inwoners van Losser-West, weergegeven in een betrokkenheidsanalyse.

In Losser-West wonen veel Zelfbewuste Aanpakkers: 39% van de huishoudens hoort bij deze groep. 20% van de huishoudens bestaat uit Geïnformeerde Gezinsdrukke. Daarnaast is er een groep Honkvaste Buurtbewoners (16%) en Gevestigde Beïnvloeders (16%). De betrokkenheidsanalyse is ook gebruikt om de campagne vorm te geven waarmee inwoners op de vragenlijst werden gewezen. De volledige betrokkenheidsanalyse is separaat opgeleverd.

Daarnaast onderzocht Citizens de mening van inwoners over het aardgasvrij maken van hun woning. Hoe denken zij over alternatieven voor de cv-ketel? Maken zij zich zorgen over van het gas afgaan, en wat zijn hun wensen? Hoe denken inwoners over de kosten, en wat verwachten zij van de gemeente?

De vragenlijst voor dit onderzoek is opgesteld met input van EvNOT en andere betrokken partijen. Met hen is besproken welke doelen het onderzoek zou moeten dienen en welke kennis we daarvoor zouden willen opdoen middels de enquête. Tussen 21 september en 12 oktober konden inwoners van Losser-West de vragenlijst invullen. De vragenlijst is onder de aandacht gebracht middels de volgende kanalen:

- Geadresseerde Ansichtkaart voor alle huishoudens
- Locatiegerichte advertentiecampagne op Facebook en Instagram

- Gratis 0800-nummer voor het aanvragen van een papieren enquête
- Kanalen van Energie van Noordoost Twente en gemeente Losser

Door middel van verschillende verificatiemethoden is achteraf gecontroleerd dat deelnemers werkelijk woonachtig zijn in de gemeente Losser-West. Ook zijn dubbele invullers uit de resultaten gefilterd en zijn controles uitgevoerd om eventueel misbruik van de vragenlijst te achterhalen. Onderdelen van het verificatieproces waren onder meer een check op postcode, IP-adres en e-mailadres.

Voor de in deze rapportage getoonde resultaten, geldt een foutmarge van 5% met een betrouwbaarheidsinterval van 95%. Naarmate het aantal respondenten dat een vraag heeft beantwoord kleiner wordt, wordt de foutmarge en daarmee de onzekerheid groter.

De resultaten van dit onderzoek zijn gewogen aan de hand van de variabele betrokkenheidsprofiel. De betrokkenheidsprofielen zijn door Citisens ontwikkeld. Hierin zijn onder meer achtergrondkenmerken zoals huishoudsamenstelling en sociaaleconomische status ingebed. De uitkomsten zijn op deze kenmerken representatief voor Losser-West. Voor meer informatie over de betrokkenheidsprofielen, zie: www.citisens.nl/betrokkenheidsprofielen-citisensmodel/

Per vraag kunnen verschillende aantallen invullers worden genoemd. Door routing in de vragenlijst is niet elke vraag aan iedere respondent voorgelegd. De weergegeven percentages tellen niet altijd op tot precies 100% vanwege afronding.

555 respondenten

Uiteindelijk hebben de antwoorden van 555 inwoners die deelnamen aan de inwonersconsultatie geleid tot de inzichten die u leest in dit rapport.

Belangrijkste resultaten

HOOFDSTUK 2

1) De bereidheid om te verduurzamen is er

De meerderheid van de invullers, 61%, vindt het belangrijk om duurzame keuzes te maken in het dagelijks leven. Krap twee derde van de invullers heeft thuis al maatregelen genomen om minder aardgas te verbruiken. Dit terwijl slechts iets meer dan de helft van de inwoners zich zorgen maakt over klimaatverandering.

2) Er is onzekerheid over de milieuwinst

Is het wel echt duurzaam om van het gas af te gaan? Meer dan de helft van de invullers heeft geen of weinig vertrouwen in alternatieven voor de cv-ketel. 40% van de invullers geeft aan te weten wat duurzame alternatieven zijn voor de cv-ketel. Ook uit de open antwoorden blijkt dat invullers graag meer informatie zouden willen ontvangen over waarom het duurzaam zou zijn om van het gas af te gaan.

3) Er leeft brede onzekerheid over de kosten

Ruim 70% van de invullers maakt zich zorgen over de aardgasvrij-plannen. Naast de onzekerheid over de beoogde milieuwinst, spelen kosten een grote rol. Ongeveer 40% van de invullers geeft aan geen idee te hebben hoeveel geld het zou kosten om hun woning aardgasvrij te maken. Ongeveer zes op de tien inwoners denkt dit wel ongeveer te weten, maar komt vervolgens met schattingen die liggen tussen € 0 en € 150.000. Veel invullers vragen zich af wie dit gaat betalen, en of het zichzelf wel terugverdient.

4) De meeste inwoners blijven graag betrokken

Invullers van Losser-West zijn zeer betrokken bij de aardgasvrij-plannen. Zo zijn er 57 invullers die al maatregelen rondom hun woning hebben genomen en bereid zijn om hun ervaringen te delen met hun noabers. De informatiebehoefte van invullers kan worden uitgesplitst in twee delen: sommige inwoners zijn al wat verder en hebben behoefte aan advies-op-maat, bijvoorbeeld door een energiecoach. Anderen weten nog vrij weinig van duurzame alternatieven voor aardgas en hebben behoefte aan algemene informatie. Beide soorten informatie worden door vrij veel inwoners gewaardeerd.

De meerderheid van de invullers wil in het vervolg op de hoogte worden gehouden of meepraten over de aardgasvrij-plannen. Onder hen zijn zowel verklaarde voor -als

tegenstanders, evenals inwoners die er neutraal in staan. Als redenen om betrokken te blijven noemen invullers vooral dat het een belangrijk thema is, en dat zij de ontwikkelingen interessant vinden. Invullers die graag op de hoogte blijven, hebben een voorkeur voor digitale nieuwsbrieven, bewonersbrieven per post en een bijeenkomst voor bewoners.

Resultaten inwonersconsultatie

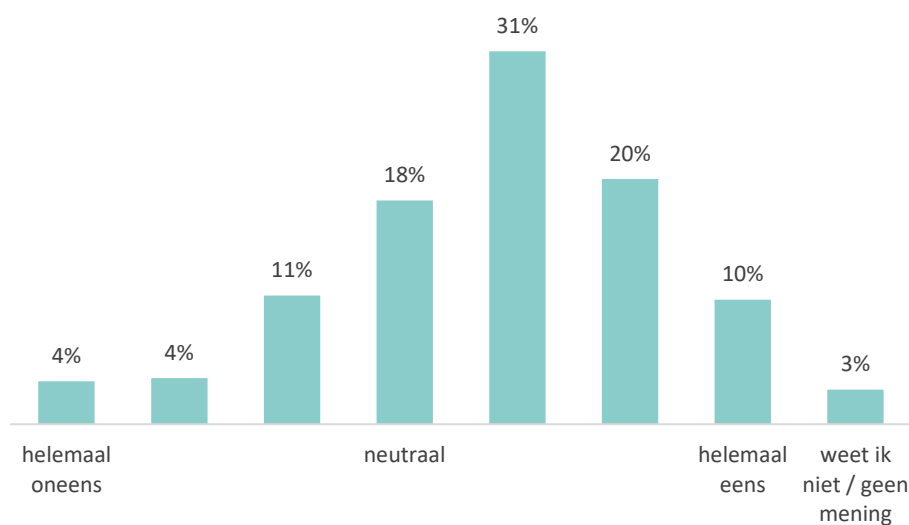
HOOFDSTUK 3

Houding ten opzichte van duurzaamheid

Inwoners vinden duurzaamheid belangrijk

De meerderheid van de invullers vindt het belangrijk om duurzame keuzes te maken in het dagelijks leven. 61% is het een beetje of helemaal eens met deze stelling. Ongeveer een vijfde, 18%, is het een beetje tot helemaal oneens met de stelling.

Ik vind het belangrijk om duurzame keuzes te maken in mijn dagelijks leven (n=555) slider.

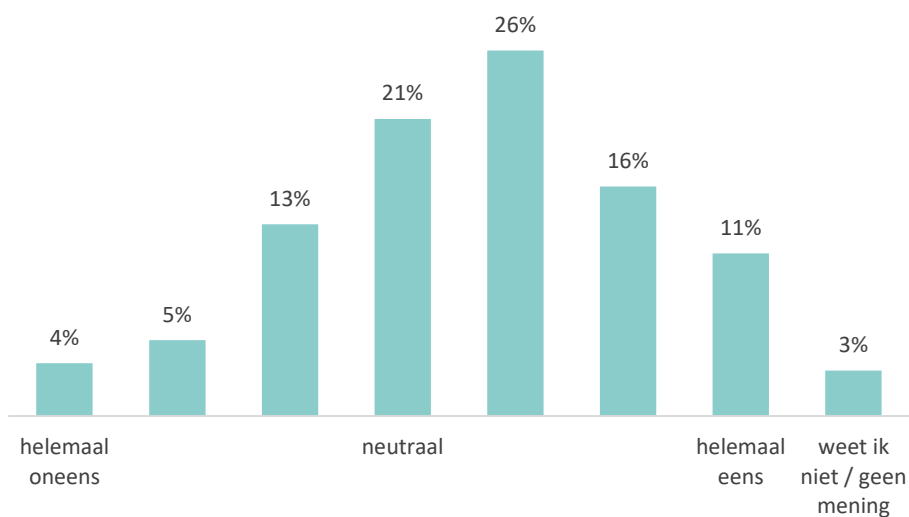

<i>Ik vind het belangrijk om duurzame keuzes te maken in mijn dagelijks leven</i>	%
helemaal oneens	4%
oneens	4%
beetje oneens	11%
neutraal	18%
beetje eens	31%
eens	20%
helemaal eens	10%
weet ik niet / geen mening	3%

Zorgen over klimaatverandering

De grootste groep inwoners, 26%, maakt zich een beetje zorgen over het klimaat (kolom rechts van het midden). Ruim een vijfde van de inwoners is het een beetje tot helemaal oneens met de stelling en maakt zich dus geen zorgen.

Ik maak mij zorgen over de verandering van het klimaat (n=555) slider.

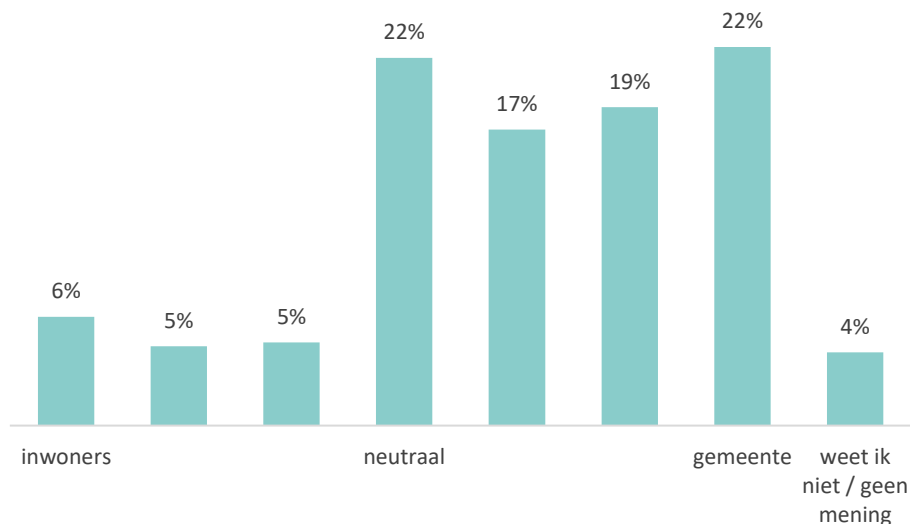
<i>Ik maak mij zorgen over de veranderingen van het klimaat</i>	%
helemaal oneens	4%
oneens	5%
beetje oneens	13%
neutraal	21%
beetje eens	26%
eens	16%
helemaal eens	11%
weet ik niet / geen mening	3%

Verantwoordelijkheid

Meer dan de helft van de inwoners vindt dat de verantwoordelijkheid voor aardgasvrij wonen eerder bij de gemeente ligt dan bij inwoners.

Hieruit blijkt een opvallend verschil tussen Losser-West en Tilligte. In Losser-West leggen relatief veel invullers de verantwoordelijkheid bij de gemeente. Dit komt overeen met de voorkeuren in Harbrinkhoek-Mariaparochie.

De verantwoordelijkheid voor het aardgasvrij maken van woningen ligt bij: (n=555) slider.

De verantwoordelijkheid voor het aardgasvrij maken van woningen ligt bij:	%
Inwoners	6%
	5%
	5%
neutraal	22%
	17%
	19%
gemeente	22%
weet ik niet / geen mening	4%

Eigen woning

Maatregelen

Ongeveer twee op de drie inwoners, 62%, heeft al weleens maatregelen genomen om thuis minder aardgas te verbruiken. Zo heeft 34% de woning beter geïsoleerd en heeft 30% een andere cv-ketel gekocht.

Heeft u in de afgelopen jaren maatregelen genomen om thuis minder aardgas te gebruiken? (n=549) Meerdere antwoorden mogelijk. Routing: vraag gesteld wanneer respondent op gas kookt en een CV-ketel in de woning heeft.

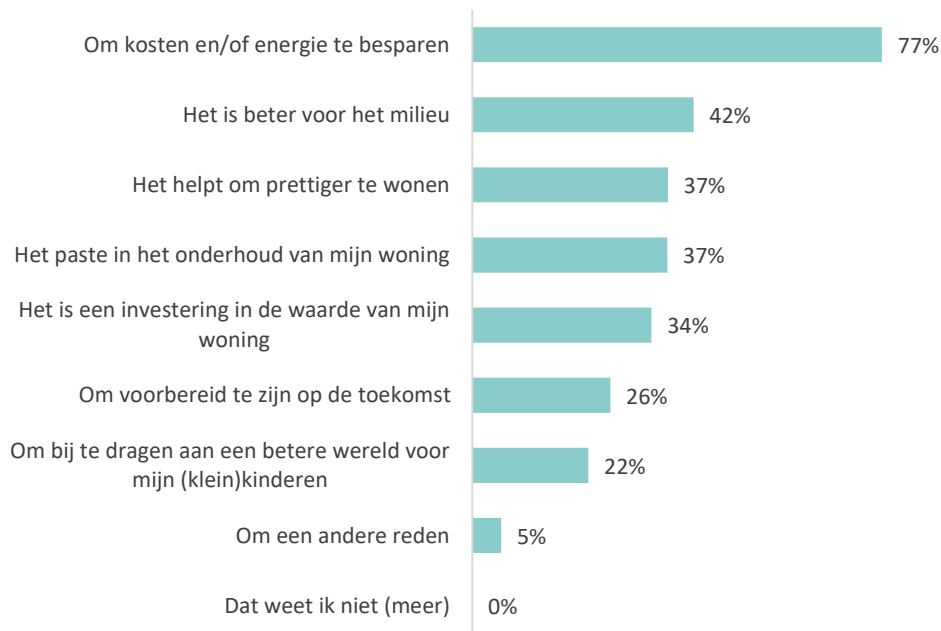

Heeft u in de afgelopen jaren maatregelen genomen om thuis minder aardgas te gebruiken?	%
Ja, ik heb mijn woning beter geïsoleerd	34%
Ja, ik heb een andere cv-ketel gekocht	30%
Ja, ik ben op een andere manier gaan koken	20%
Ja, ik heb iets anders gedaan	18%
Ja, mijn woning wordt op een andere manier verwarmd	5%
Nee, want deze maatregelen waren al genomen	14%
Nee	24%
Weet ik niet	1%

Redenen om maatregelen te nemen

Inwoners die aangaven al maatregelen te hebben genomen, is gevraagd naar hun motieven daarvoor. De belangrijkste reden om al maatregelen te hebben genomen voor minder aardgasverbruik is om kosten en/of energie te besparen. Daarnaast noemden veel invullers ook dat het goed is voor het milieu.

Waarom heeft u deze maatregelen genomen? (n=345) Meerdere antwoorden mogelijk.
Routing: vraag gesteld wanneer respondent maatregelen heeft genomen om thuis minder aardgas te gebruiken.

Waarom heeft u deze maatregelen genomen?	%
Om kosten en/of energie te besparen	77%
Het is beter voor het milieu	42%
Het helpt om prettiger te wonen	37%
Het paste in het onderhoud van mijn woning	37%
Het is een investering in de waarde van mijn woning	34%
Om voorbereid te zijn op de toekomst	26%
Om bij te dragen aan een betere wereld voor mijn (klein)kinderen	22%
Om een andere reden	5%
Dat weet ik niet (meer)	0%

Ervaringen delen met noabers

57 inwoners van Losser-West zijn bereid om gecontacteerd te worden door Energie van Noordoost Twente, om hun ervaringen te delen met hun noabers.

U geeft aan dat u al maatregelen heeft genomen om thuis minder aardgas te gebruiken. Zou u uw ervaringen willen delen met uw noabers? (n=345) Routing: vraag gesteld wanneer respondent maatregelen heeft genomen om thuis minder aardgas te gebruiken.

Zou u uw ervaringen willen delen met uw noabers?	%
Ja	25%
Nee	48%
Weet ik niet	27%

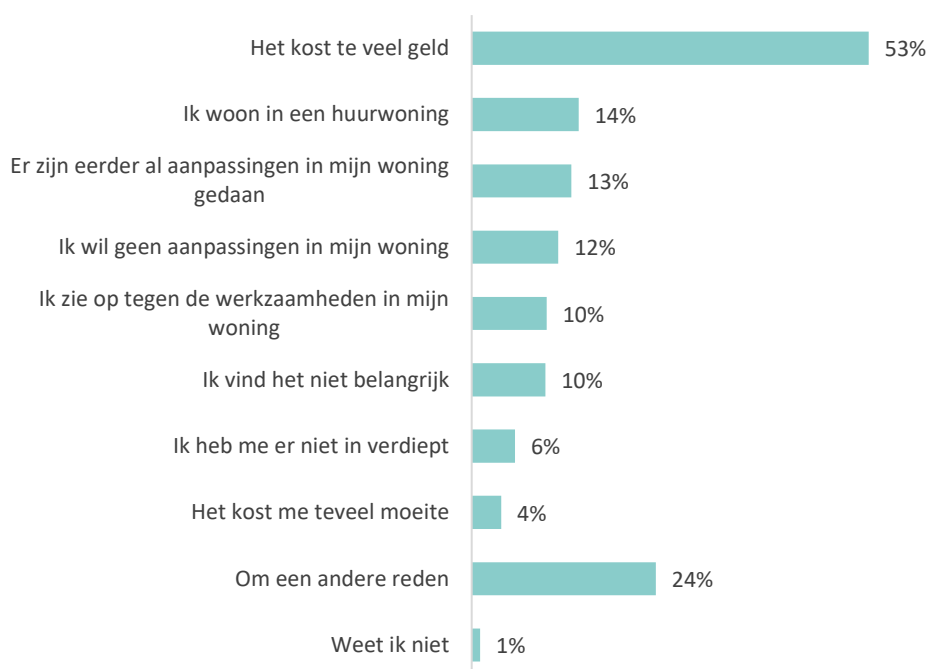
Mag Energie van Noordoost Twente hiervoor contact met u opnemen? (n=89). Routing: vraag gesteld wanneer respondent ervaringen met maatregelen om minder aardgas te gebruiken zou willen delen met noabers.

Mag Energie van Noordoost Twente hiervoor contact met u opnemen?	%
Ja	63%
Nee	37%

Redenen om nog geen maatregelen te hebben genomen

Inwoners die (nog) geen maatregelen hebben genomen, is vervolgens gevraagd naar hun redenen daarvoor. Zij noemden het vaakst als reden dat het teveel geld kost. Daarnaast hebben sommigen zich er niet in verdiept of men vindt het niet belangrijk.

Waarom heeft u (nog) geen maatregelen genomen om minder aardgas te gebruiken in uw woning? (n=198) Meerdere antwoorden mogelijk. Routing: vraag gesteld wanneer respondent maatregelen heeft genomen om thuis minder aardgas te gebruiken.

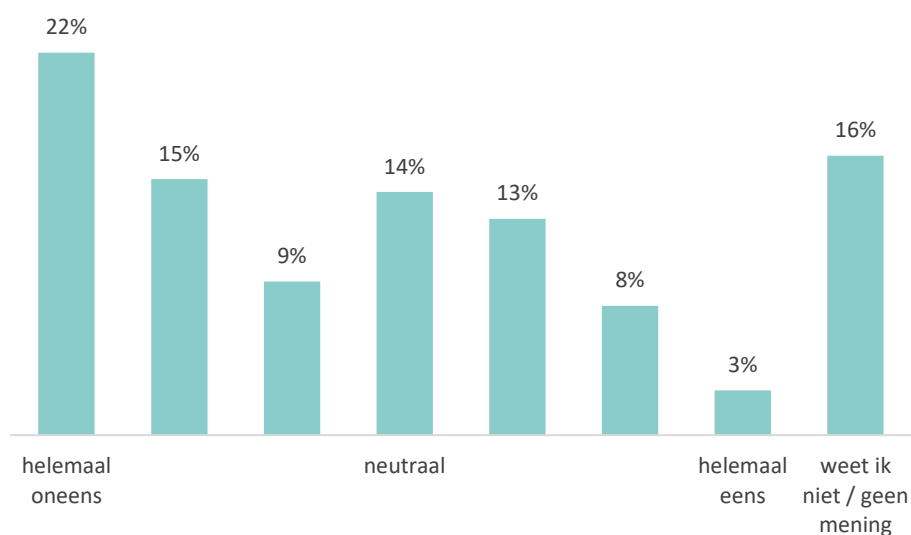

Waarom heeft u (nog) geen maatregelen genomen om minder aardgas te gebruiken in uw woning?	
Het kost te veel geld	53%
Ik woon in een huurwoning	14%
Er zijn eerder al aanpassingen in mijn woning gedaan	13%
Ik wil geen aanpassingen in mijn woning	12%
Ik zie op tegen de werkzaamheden in mijn woning	10%
Ik vind het niet belangrijk	10%
Ik heb me er niet in verdiept	6%
Het kost me teveel moeite	4%
Om een andere reden	24%
Weet ik niet	1%

Vervanging cv-ketel

De cv-ketel is verantwoordelijk voor ongeveer 95% van het gasverbruik in het huishouden. Daarom deed het SCP eerder al landelijk onderzoek naar de mening van Nederlanders over hun cv-ketel¹. Uit dit onderzoek is onder andere de vraag overgenomen of men zou overwegen om de cv-ketel, wanneer deze kapot zou gaan, te vervangen door een aardgasvrij alternatief. Vergeleken met de bevindingen van het SCP, blijkt dat inwoners van Losser-West negatiever zijn over aardgasvrije alternatieven dan het landelijk gemiddelde. Bijna de helft van de inwoners is het een beetje of helemaal oneens met deze stelling. Zij overwegen dus niet of nauwelijks om een aardgasvrij alternatief aan te schaffen, mocht hun cv-ketel kapot gaan. 24% is het een beetje eens met deze stelling, 14% houdt het op neutraal en 16% weet het niet.

Wanneer mijn cv-ketel kapot gaat, overweeg ik deze te vervangen door een aardgasvrij alternatief (n=547) slider.

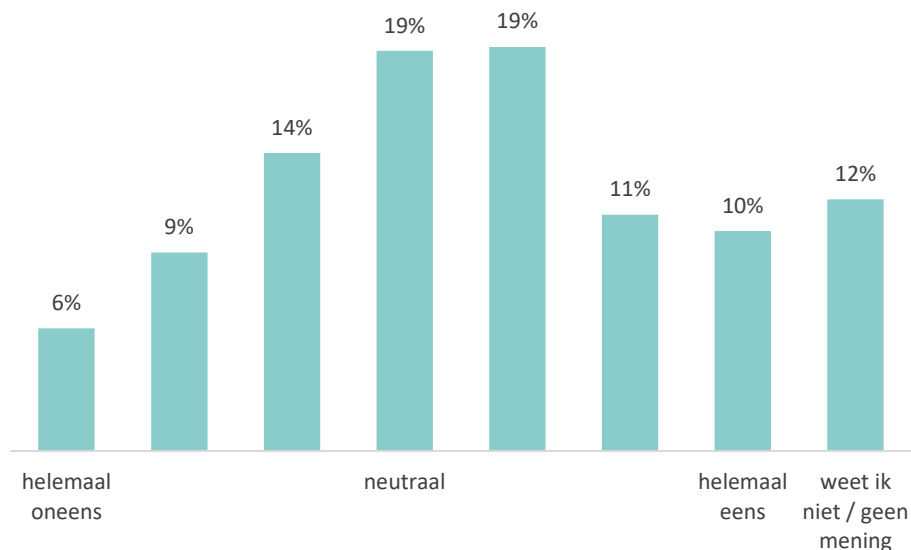
¹ Op weg naar aardgasvrij wonen. De energietransitie vanuit burgerperspectief (SCP, mei 2020).

Wanneer mijn cv-ketel kapot gaat, overweeg ik deze te vervangen door een aardgasvrij alternatief	%
helemaal oneens	22%
oneens	15%
beetje oneens	9%
neutraal	14%
beetje eens	13%
eens	8%
helemaal eens	3%
weet ik niet / geen mening	16%

Duurzame alternatieven cv-ketel

Bij deze vraag valt op dat een relatief groot aandeel van de inwoners neutraal reageert (19%) of het niet weet (12%). Ongeveer een op de drie inwoners is het een beetje tot helemaal oneens met de stelling, en weet dus niet (heel) goed wat mogelijke duurzame alternatieven zijn voor de cv-ketel. Ongeveer 40% van de inwoners is het juist een beetje tot helemaal eens, en denkt dus wel wat te weten van mogelijke alternatieven.

Ik weet wat mogelijke duurzame alternatieven zijn voor mijn cv-ketel (n=547) slider.

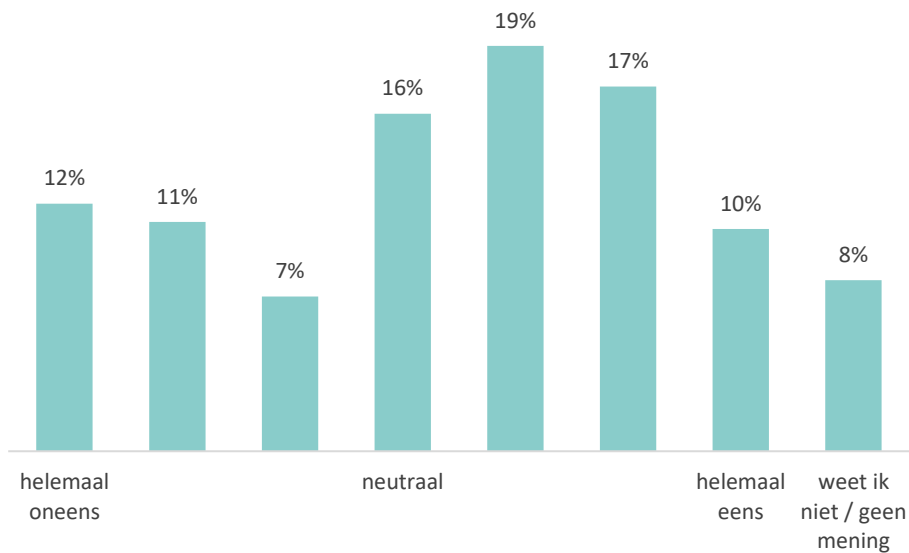

<i>Ik weet wat mogelijke duurzame alternatieven zijn voor mijn cv-ketel</i>	%
helemaal oneens	6%
oneens	9%
beetje oneens	14%
neutraal	19%
beetje eens	19%
eens	11%
helemaal eens	10%
weet ik niet / geen mening	12%

Bepalen alternatief cv-ketel

Veel inwoners vinden het moeilijk om te bepalen wat een goed alternatief zou zijn voor hun cv-ketel. Bijna de helft is het een beetje of helemaal eens met deze stelling. 16% staat er neutraal in, en ongeveer een derde geeft aan het niet erg lastig te vinden.

Ik vind het moeilijk om te bepalen wat een goed alternatief zou zijn voor mijn cv-ketel (n=547) slider.

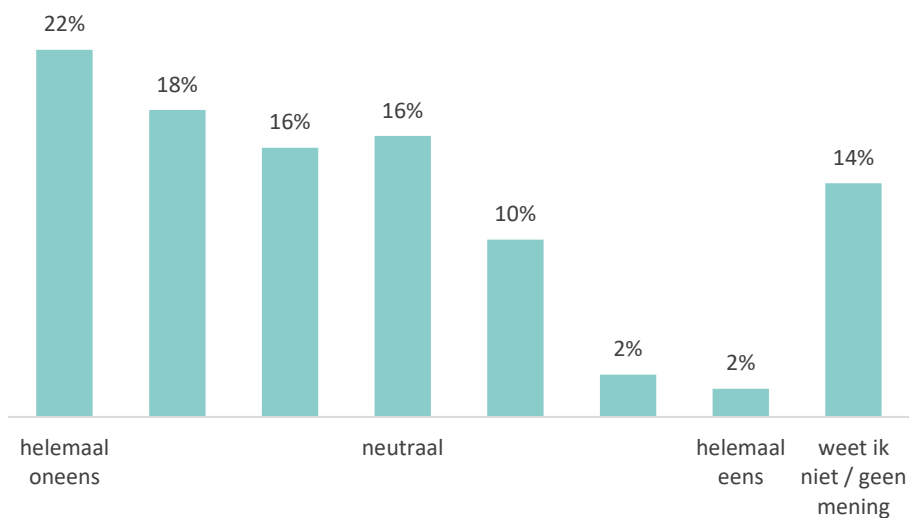

<i>Ik vind het moeilijk om te bepalen wat een goed alternatief zou zijn voor mijn cv-ketel</i>	%
helemaal oneens	12%
oneens	11%
beetje oneens	7%
neutraal	16%
beetje eens	19%
eens	17%
helemaal eens	10%
weet ik niet / geen mening	8%

Verdeeldheid over alternatieven

De meeste inwoners hebben niet veel vertrouwen in alternatieven voor de cv-ketel. Bijna een kwart van de inwoners is het helemaal oneens, en heeft hier dus absoluut geen vertrouwen in. Slechts 14% heeft vertrouwen in de alternatieven: zij zijn het een beetje tot helemaal eens met de stelling. 16% staat er neutraal in.

Ik heb voldoende vertrouwen in de beschikbare alternatieven voor mijn cv-ketel (n=547 slider).

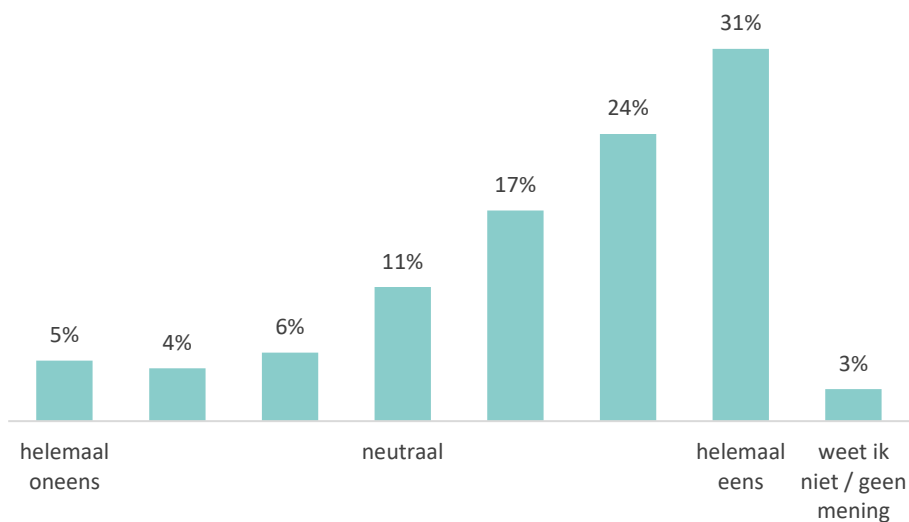

<i>Ik heb voldoende vertrouwen in de beschikbare alternatieven voor mijn cv-ketel</i>	%
helemaal oneens	22%
oneens	18%
beetje oneens	16%
neutraal	16%
beetje eens	10%
eens	2%
helemaal eens	2%
weet ik niet / geen mening	14%

Zorgen over aardgasvrij wonen

De meerderheid van de inwoners maakt zich zorgen over de plannen voor aardgasvrij wonen. 71% maakt zich een beetje tot heel erg zorgen. Ruim een tiende reageert neutraal, 15% maakt zich niet echt zorgen.

Ik maak mij zorgen over wat plannen voor aardgasvrij wonen voor mij betekenen (n=549) slider.

<i>Ik maak mij zorgen over wat plannen voor aardgasvrij wonen voor mij betekenen</i>	<i>%</i>
helemaal oneens	5%
oneens	4%
beetje oneens	6%
neutraal	11%
beetje eens	17%
eens	24%
helemaal eens	31%
weet ik niet / geen mening	3%

Kosten aardgasvrij maken

Ongeveer vier op de tien inwoners heeft geen idee van de kosten om hun huis aardgasvrij te maken. De bijna 60% die aangeeft wel een idee te hebben, is gevraagd om een schatting te geven van de kosten. Die variëren sterk.

De onzekerheid over de kosten wordt ook geregeld genoemd bij antwoorden op open vragen. Bijvoorbeeld bij de vraag 'waar maakt u zich zorgen over?' gaven veel inwoners aan dat zij zich afvragen hoe hoog de kosten wel niet zullen zijn, en wie dat gaat betalen.²

<i>Heeft u een idee hoeveel geld het zou kosten om uw huis aardgasvrij te maken? (n=547)</i>	<i>%</i>
Nee, ik heb geen idee	41%
Ja	59%

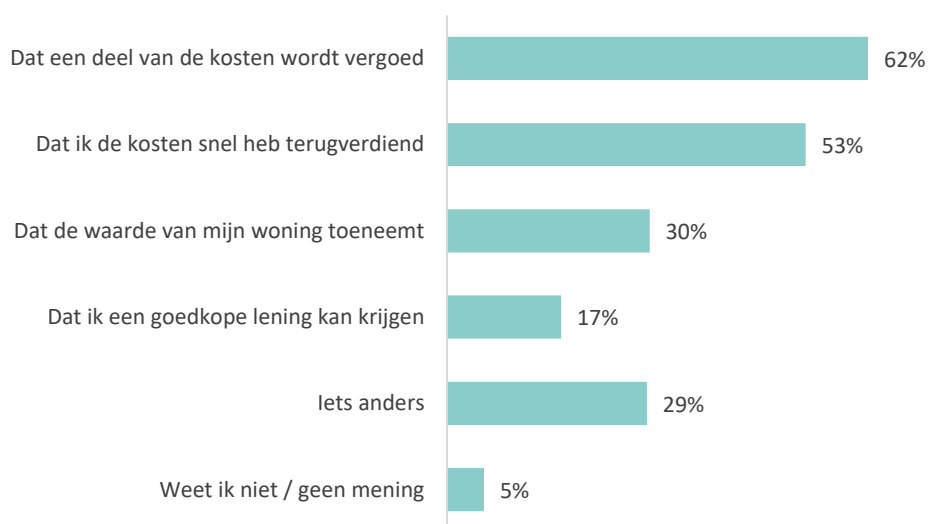
²Respondenten die aangaven wel een idee te hebben van de kosten om hun huis aardgasvrij te maken, zijn ook gevraagd om een schatting van het bedrag te geven. De genoemde bedragen variëren tussen de €0,- en €150.000,-. De mediaan van de geschatte bedragen ligt op €10.000,-. Het gemiddelde van de geschatte bedragen ligt op €16.953,-.

Maatregelen overheid

Geld uitgeven aan aardgasvrij maken

Wanneer zij zelf geld zouden uitgeven aan het aardgasvrij maken van hun woning, vinden veel invullers het belangrijk dat een deel van de kosten zou moeten worden vergoed. Ook moeten de kosten snel worden terugverdiend. Een kleinere groep geeft aan dat de waarde van hun woning zou moeten toenemen.

Wat vindt u belangrijk wanneer u geld uitgeeft aan het aardgasvrij maken van uw woning? (n=501) Meerdere antwoorden mogelijk. Routing: vraag gesteld wanneer respondent een koopwoning met Cv-ketel bewoont.

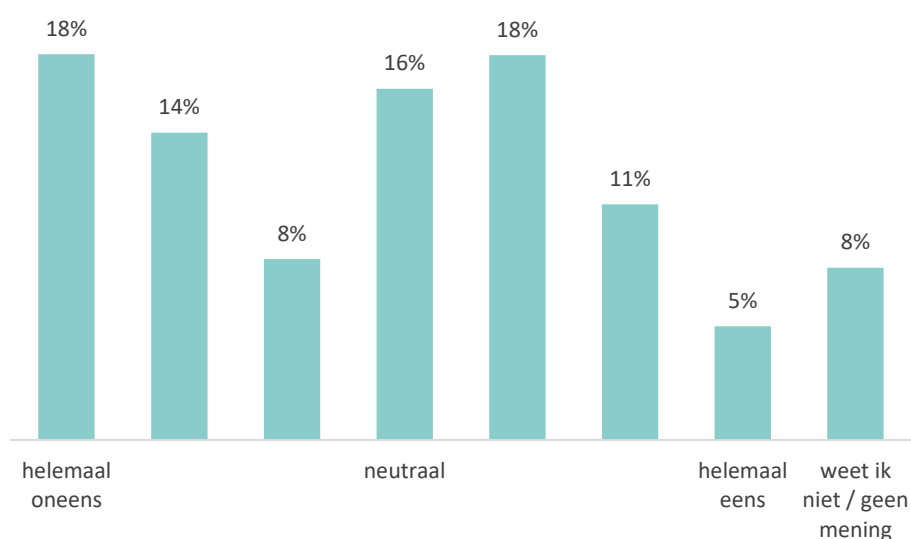

Wat vindt u belangrijk wanneer u geld uitgeeft aan het aardgasvrij maken van uw woning?	%
Dat een deel van de kosten wordt vergoed	62%
Dat ik de kosten snel heb terugverdiend	53%
Dat de waarde van mijn woning toeneemt	30%
Dat ik een goedkope lening kan krijgen	17%
iets anders	29%
Weet ik niet / geen mening	5%

Zelf geld investeren

Ondanks de onzekerheid over de kosten en de duurzaamheid van de alternatieven voor de CV-ketel, zijn er best veel inwoners die bereid zijn om geld bij te leggen als er subsidie komt. Ongeveer een derde van de inwoners is het een beetje of helemaal eens met deze stelling en wil dus wel wat bijleggen. 8% weet het niet of heeft geen mening, 16% staat er neutraal in.

Wanneer ik subsidie krijg, ben ik zelf ook bereid meer geld uit te geven aan het aardgasvrij maken van mijn woning (n=547) slider. Routing: vraag gesteld wanneer respondent een CV-ketel in de woning heeft en op gas kookt.

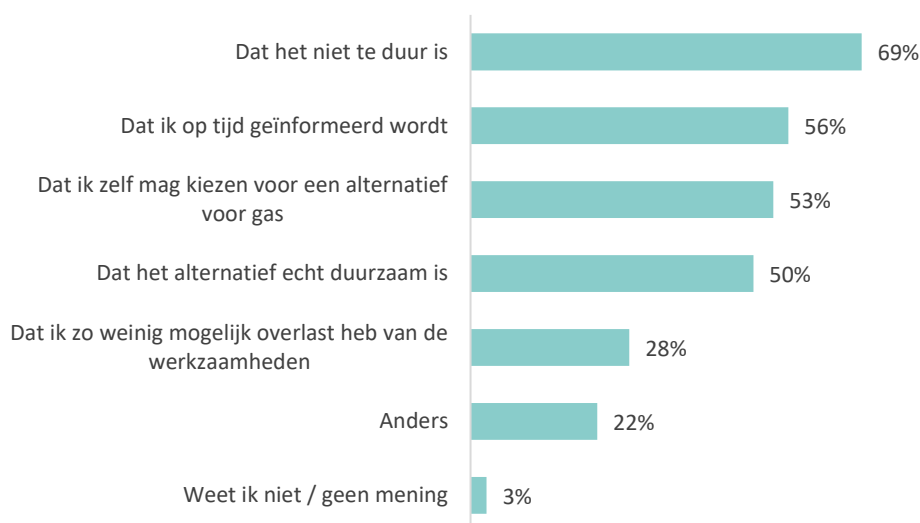

Wanneer ik subsidie krijg, ben ik zelf ook bereid meer geld uit te geven aan het aardgasvrij maken van mijn woning	%
helemaal oneens	18%
oneens	14%
beetje oneens	8%
neutraal	16%
beetje eens	18%
eens	11%
helemaal eens	5%
weet ik niet / geen mening	8%

Belangrijk bij aardgasvrij maken

Inwoners vinden het vooral belangrijk dat het aardgasvrij maken van hun woning niet te duur wordt. Daarnaast wordt op tijd geïnformeerd worden, de keuzevrijheid en de duurzaamheid van het alternatief allemaal door ongeveer de helft van de invullers belangrijk gevonden.

Als uw woning aardgasvrij moet worden, wat vindt u dan belangrijk? (n=549) Meerdere antwoorden mogelijk. Routing: vraag gesteld wanneer respondent een Cv-ketel in de woning heeft en op gas kookt.

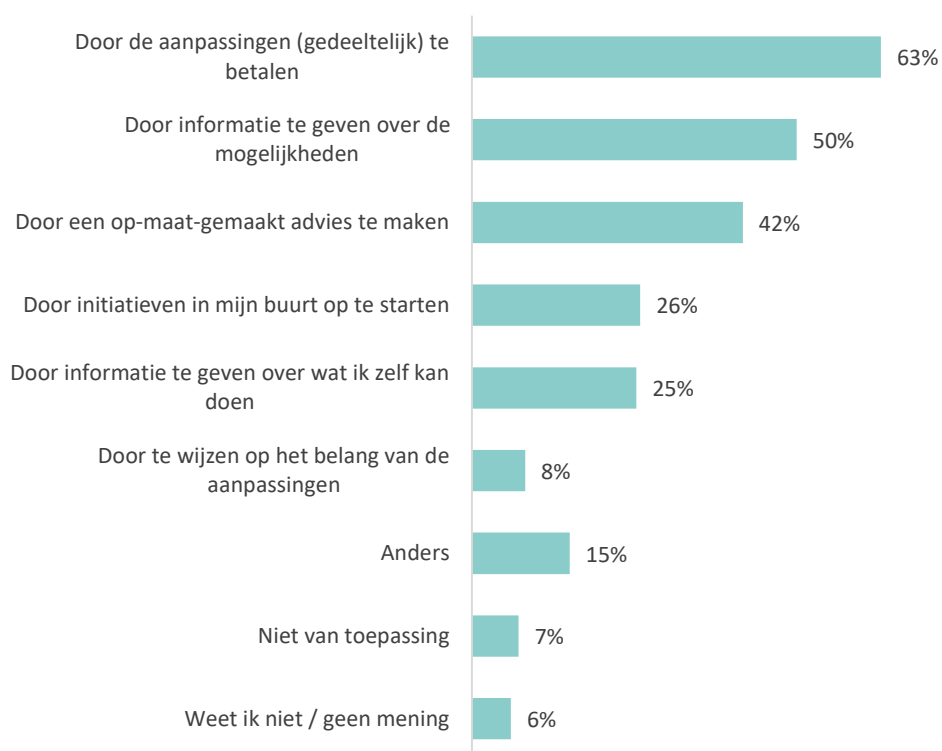

Als uw woning aardgasvrij moet worden, wat vindt u dan belangrijk?	%
Dat het niet te duur is	69%
Dat ik op tijd geïnformeerd wordt	56%
Dat ik zelf mag kiezen voor een alternatief voor gas	53%
Dat het alternatief echt duurzaam is	50%
Dat ik zo weinig mogelijk overlast heb van de werkzaamheden	28%
Anders	22%
Weet ik niet / geen mening	3%

Hulp van de gemeente

Van de gemeente vragen inwoners vooral financiering en informatie. Informatievoorziening kan in twee niveaus worden ingedeeld. Inwoners die nog niet zover zijn met het nemen van maatregelen willen graag algemene informatie ontvangen over maatregelen die voor iedereen gunstig zijn. Inwoners die al enkele stappen hebben gezet rondom de woning zijn meer gebaat bij advies-op-maat.

Hoe kan de gemeente u helpen om uw woning aardgasvrij te maken? (n=549) Meerdere antwoorden mogelijk. Routing: vraag gesteld wanneer respondent een koopwoning met CV-ketel bewoont en op gas kookt.

Hoe kan de gemeente u helpen om uw woning aardgasvrij te maken?	%
Door de aanpassingen (gedeeltelijk) te betalen	63%
Door informatie te geven over de mogelijkheden	50%
Door een op-maat-gemaakt advies te maken	42%
Door initiatieven in mijn buurt op te starten	26%
Door informatie te geven over wat ik zelf kan doen	25%
Door te wijzen op het belang van de aanpassingen	8%
Anders	15%
Niet van toepassing	7%
Weet ik niet / geen mening	6%

Betrokkenheid bij het vervolg

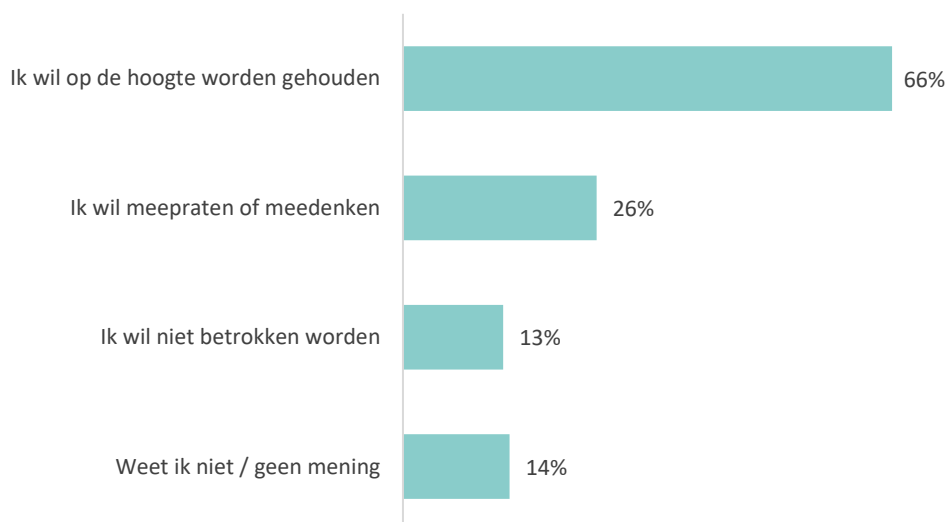
Om te komen tot een WUP is langdurige betrokkenheid van inwoners gewenst. Daarom is aan inwoners gevraagd hoe zij het liefst betrokken willen worden bij het vervolg. Dit biedt de gelegenheid om geen one-size-fits-all participatie aan te bieden, maar in te spelen op de behoeften van inwoners.

Manieren van betrokkenheid

Een ruime meerderheid van de inwoners wil betrokken blijven bij het vervolg: 66% wil op de hoogte worden gehouden en 26% wil zelfs mee blijven praten of denken.

Hoe wilt u in het vervolg betrokken worden bij aardgasvrij wonen in Losser-West? (n=555)

Meerdere antwoorden mogelijk. Routing: vraag gesteld wanneer respondent een koopwoning met Cv-ketel bewoont en op gas kookt.

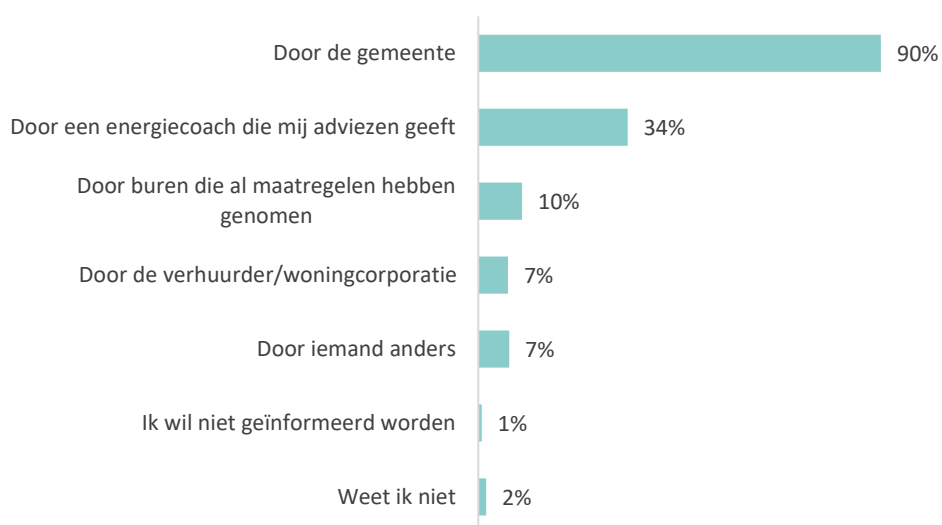
Hoe wilt u in het vervolg betrokken worden bij aardgasvrij wonen in Losser-West?	%
Ik wil op de hoogte worden gehouden	66%
Ik wil meepraten of meedenken	26%
Ik wil niet betrokken worden	13%
Weet ik niet / geen mening	14%

Wie informeert

Inwoners geven aan dat ze vooral graag zouden worden geïnformeerd door de gemeente en/of door een energiecoach met advies-op-maat.

Door wie zou u geïnformeerd willen worden over aardgasvrij wonen in Losser-West?

(n=388) Meerdere antwoorden mogelijk. Routing: vraag gesteld wanneer respondent in het vervolg op de hoogte wil worden gehouden.

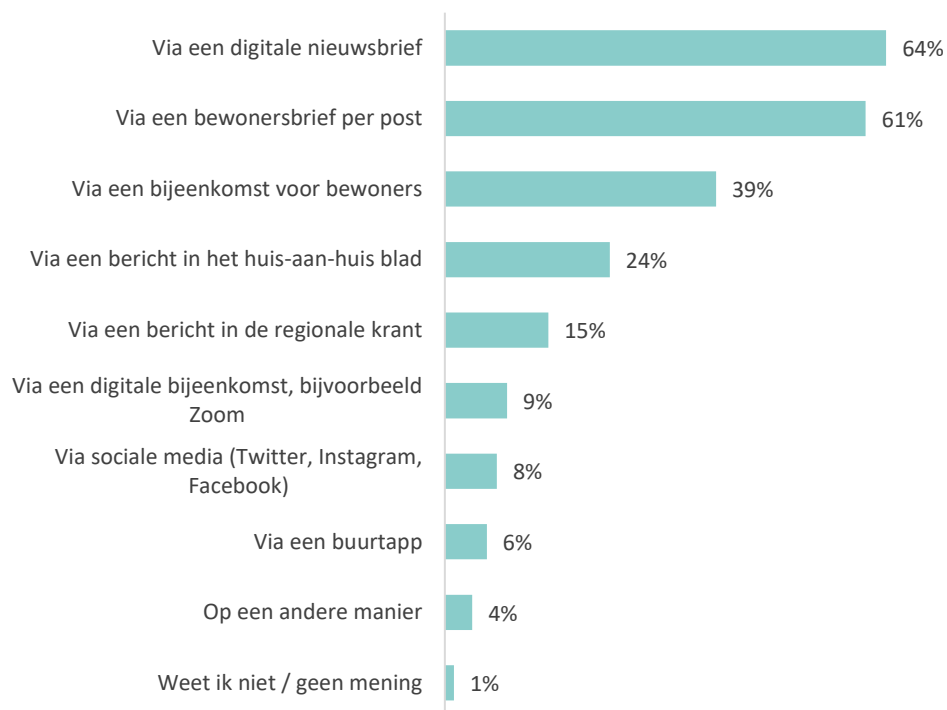
Door wie zou u geïnformeerd willen worden over aardgasvrij wonen in Losser-West?	%
Door de gemeente	90%
Door een energiecoach die mij adviezen geeft	34%
Door burens die al maatregelen hebben genomen	10%
Door de verhuurder/woningcorporatie	7%
Door iemand anders	7%
Ik wil niet geïnformeerd worden	1%
Weet ik niet	2%

Hoe informeren

Invullers worden vooral graag geïnformeerd door middel van digitale nieuwsbrieven, bewonersbrieven per post en bijeenkomsten voor inwoners. Deze laatste manier wordt ook regelmatig genoemd door invullers om mee te praten over aardgasvrij wonen in Losser-West. Om mee te praten over aardgasvrij wonen geven de meeste invullers de voorkeur aan een fysieke bijeenkomst.

Hoe wilt u geïnformeerd worden over aardgasvrij wonen in Losser-West? (n=388)

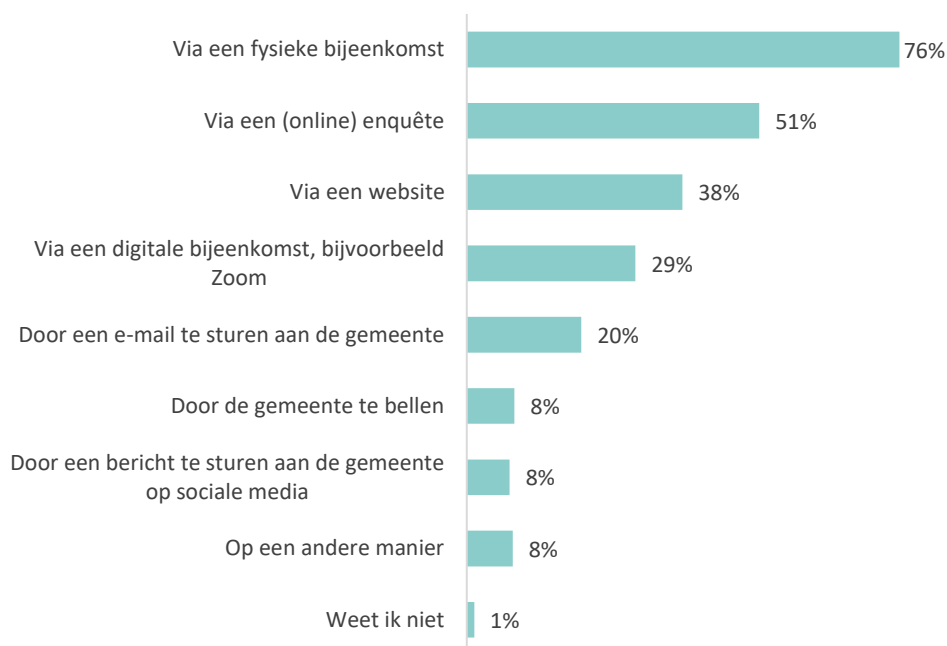
Meerdere antwoorden mogelijk. Routing: vraag gesteld wanneer respondent in het vervolg op de hoogte wil worden gehouden.

Hoe wilt u geïnformeerd worden over aardgasvrij wonen in Losser-West?	%
Via een digitale nieuwsbrief	64%
Via een bewonersbrief per post	61%
Via een bijeenkomst voor bewoners	39%
Via een bericht in het huis-aan-huis blad	24%
Via een bericht in de regionale krant	15%
Via een digitale bijeenkomst, bijvoorbeeld Zoom	9%
Via sociale media (Twitter, Instagram, Facebook)	8%
Via een buurtapp	6%
Op een andere manier	4%
Weet ik niet / geen mening	1%

Hoe meepraten

Hoe wilt u meepraten over aardgasvrij wonen in Losser-West? (n=156) Meerdere antwoorden mogelijk. Routing: vraag gesteld wanneer respondent in het vervolg wil meepraten of meedenken.

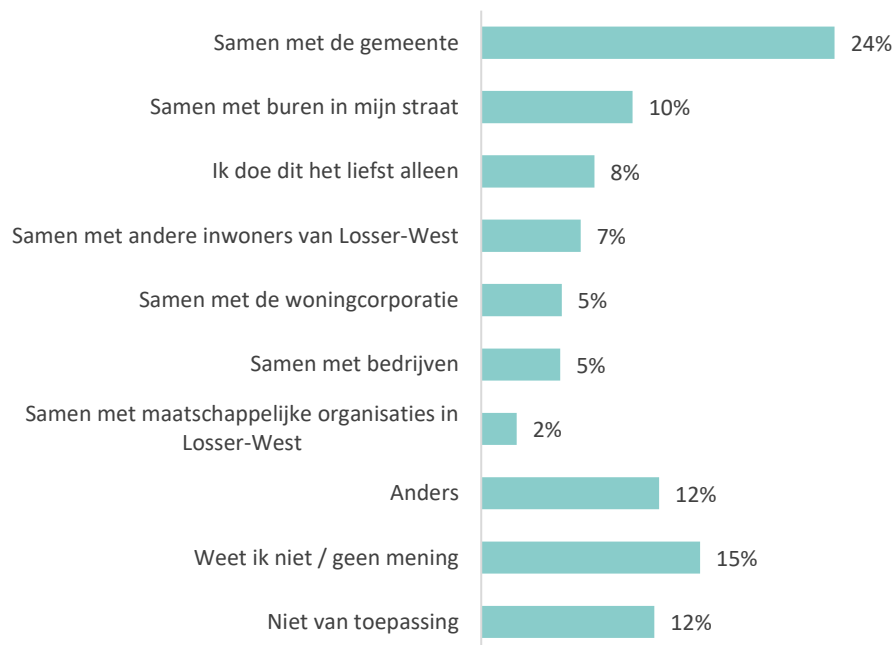

Hoe wilt u meepraten over aardgasvrij wonen in Losser-West?	%
Via een fysieke bijeenkomst	76%
Via een (online) enquête	51%
Via een website	38%
Via een digitale bijeenkomst, bijvoorbeeld Zoom	29%
Door een e-mail te sturen aan de gemeente	20%
Door de gemeente te bellen	8%
Door een bericht te sturen aan de gemeente op sociale media	8%
Op een andere manier	8%
Weet ik niet	1%

Met wie samenwerken

Inwoners hebben geen duidelijke, breed gedragen voorkeur voor samenwerkingspartners. Zo werkt 24% het liefst samen met de gemeente en 10% met de burens in de straat. 15% weet het niet of heeft geen mening.

Met wie zou u het liefst samenwerken bij het aardgasvrij maken van uw woning? (n=555)

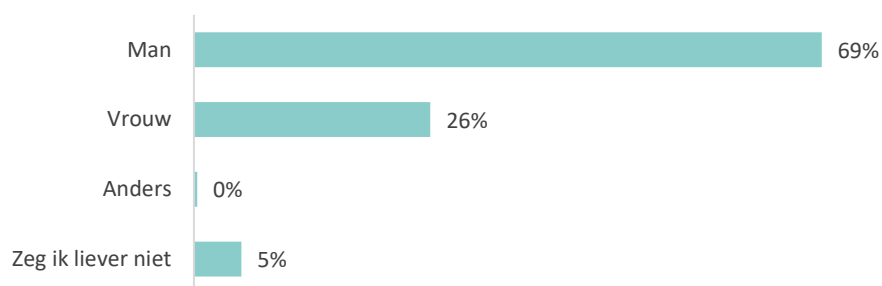
Met wie zou u het liefst samenwerken bij het aardgasvrij maken van uw woning?	%
Samen met de gemeente	24%
Samen met burens in mijn straat	10%
Ik doe dit het liefst alleen	8%
Samen met andere inwoners van Losser-West	7%
Samen met de woningcorporatie	5%
Samen met bedrijven	5%
Samen met maatschappelijke organisaties in Losser-West	2%
Anders	12%
Weet ik niet / geen mening	15%
Niet van toepassing	12%

Achtergrondgegevens

Geslacht

In de vragenlijst is ook gevraagd naar een aantal gegevens die van invloed kunnen zijn op de bereidheid van mensen om maatregelen te nemen. Over het algemeen zien we een goede spreiding, bijvoorbeeld als het gaat om leeftijd en opleidingsniveau. Wel zijn mannen ruim oververtegenwoordigd onder de invullers.

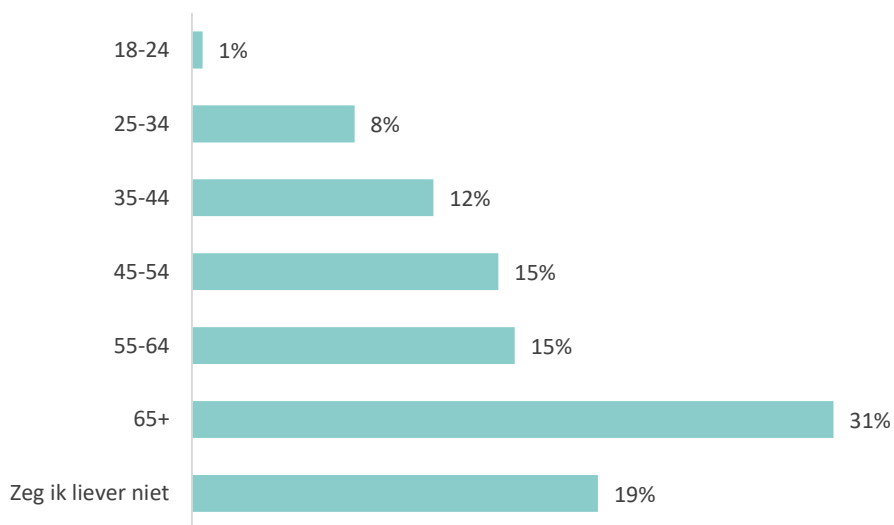
Wat is uw geslacht? (n=555)

<i>Wat is uw geslacht?</i>	<i>%</i>
Man	69%
Vrouw	26%
Anders	0%
Zeg ik liever niet	5%

Geboortejaar

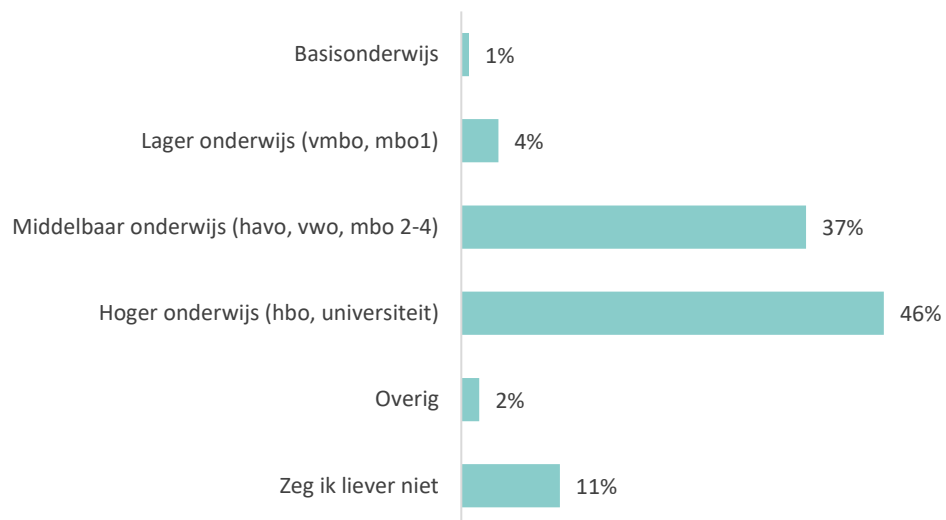
Wat is uw geboortejaar? (n=555)

<i>Wat is uw geboortejaar?</i>	<i>%</i>
18-24	1%
25-34	8%
35-44	12%
45-54	15%
55-64	15%
65+	31%
Zeg ik liever niet	19%

Opleiding

Wat is uw hoogst afgeronde opleiding? (n=555)

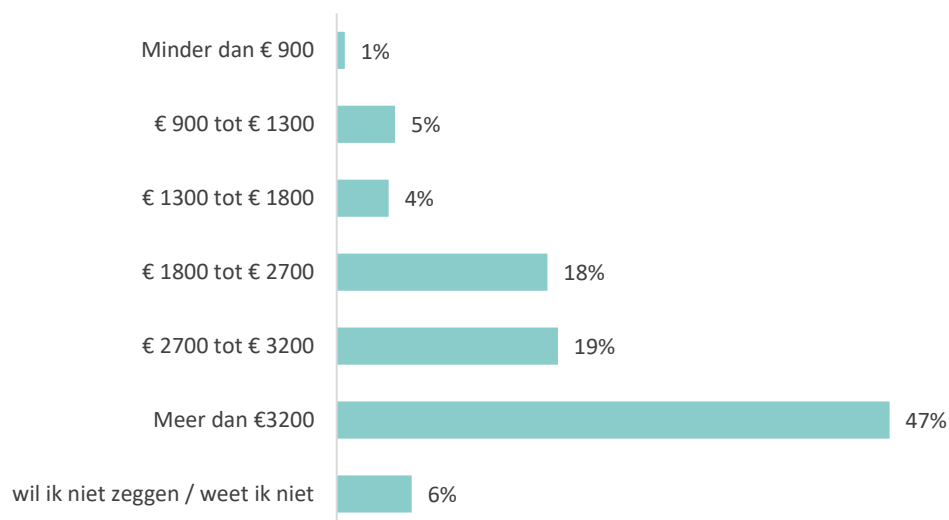

<i>Wat is uw hoogst afgeronde opleiding?</i>	%
Basisonderwijs	1%
Lager onderwijs (vmbo, mbo1)	4%
Middelbaar onderwijs (havo, vwo, mbo 2-4)	37%
Hoger onderwijs (hbo, universiteit)	46%
Overig	2%
Zeg ik liever niet	11%

Inkomen

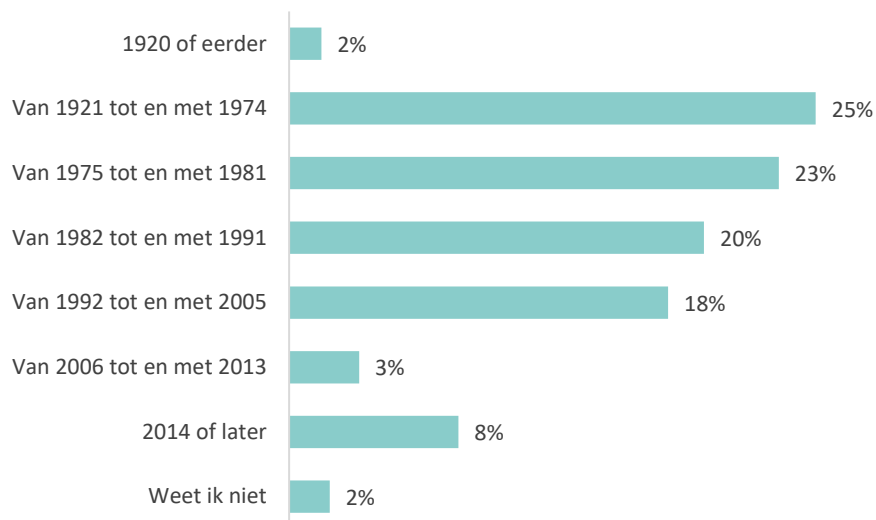
Wat is het totale netto maandinkomen van u en uw eventuele partner? (n=555)

<i>Wat is het totale netto maandinkomen van u en uw eventuele partner?</i>	%
Minder dan € 900	1%
€ 900 tot € 1300	5%
€ 1300 tot € 1800	4%
€ 1800 tot € 2700	18%
€ 2700 tot € 3200	19%
Meer dan €3200	47%
Wil ik niet zeggen / weet ik niet	6%

Bouwjaar woning

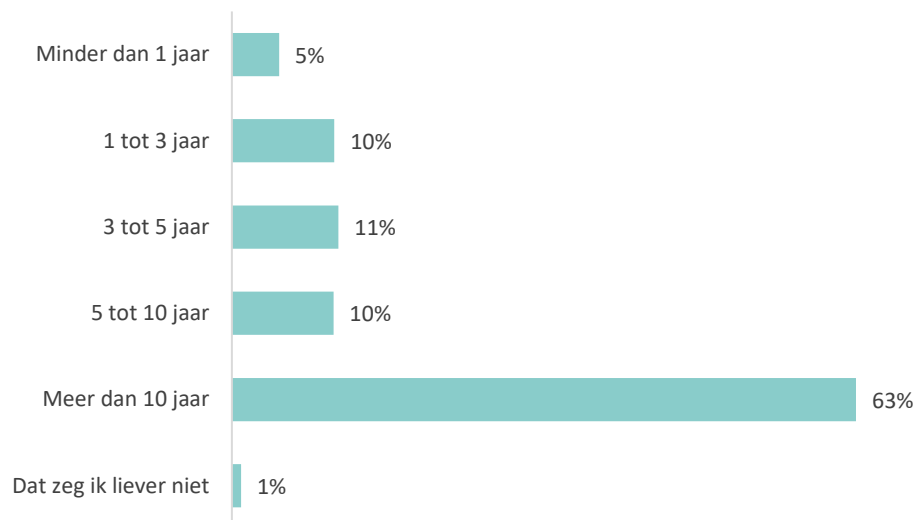
Wat is het bouwjaar van uw woning? (n=555)

<i>Wat is het bouwjaar van uw woning?</i>	%
1920 of eerder	2%
Van 1921 tot en met 1974	25%
Van 1975 tot en met 1981	23%
Van 1982 tot en met 1991	20%
Van 1992 tot en met 2005	18%
Van 2006 tot en met 2013	3%
2014 of later	8%
Weet ik niet	2%

Woontijd in huidige woning

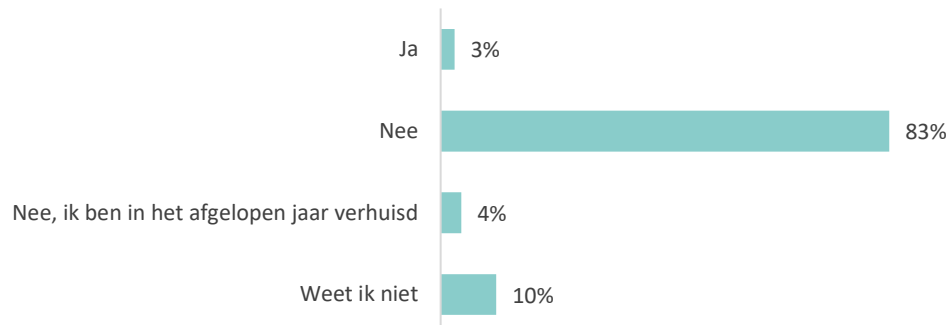
Hoe lang woont u al in uw huidige woning? (n=555)

<i>Hoe lang woont u al in uw huidige woning?</i>	<i>%</i>
Minder dan 1 jaar	5%
1 tot 3 jaar	10%
3 tot 5 jaar	11%
5 tot 10 jaar	10%
Meer dan 10 jaar	63%
Dat zeg ik liever niet	1%

Verhuizen

Bent u van plan om in het komende jaar te verhuizen? (n=555)

<i>Bent u van plan om in het komende jaar te verhuizen?</i>	%
Nee	3%
Ja	83%
Nee, ik ben in het afgelopen jaar verhuisd	4%
Weet ik niet	10%